

7/13638
SK.164

19 Ekim 2017
GÜNLÜDÜR

Sayı : 64272063-610-28355
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-13638)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 29.05.2017 tarihli ve 43452547-120.07-100934 sayılı yazısı.

Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜRER'in tarafıma tevcih ettiği 7/13638 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Dr. Berat ALBAYRAK
Bakan

Ek :7-13638 Esas Numaralı Önerge Cevabı (1 sayfa)

Soru 1:

Eti Maden Bigadiç Bor İşletme Müdürlüğü ara ürünlerin değerlendirilmesi ve maliyetlerinin azaltılması için temin ve tesis edilen optik ayırıcı Optosort GmbH'ten (Almanya'dan) alınan optik ayırıcı cihaz işletme ve teşekkül bünyesinde kullanılmakta mıdır?

Cevap 1:

Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü (Eti Maden) bünyesinde başlatılan "3-25 mm Ara Ürünlerin Optik Ayırıcı İle Zenginleştirilmesi" başlıklı proje kapsamında Optosort/Almanya firmasından pilot çalışmalarda kullanılmak üzere bir adet optik ayırıcı satın alınmıştır. Cihaz, performans testleri ve kabul işlemleri için Bigadiç Bor İşletme Müdürlüğü'nde geçici bir yere kurularak performans ve kabul işlemleri yapılmış olup, kabul sonrasında, kalıcı yerine kurularak faaliyet göstermiştir.

Soru 2:

Eti Maden ve BOREN ortak projesi kapsamında GATE firmasınca geliştirilen ve mülkiyeti firmaya ait olan 6-25 mm optik ayırıcı kullanılmakta mıdır? Durumu nedir?

Cevap 2:

Eti Maden'in ihtiyaçları doğrultusunda, bor cevherlerinin hızlı ve yüksek verimle, robotik-otomatik makinalarda cevher türüne göre ayrılması ve zenginleştirilmesi ve bu konudaki dışa bağımlılığı ortadan kaldıracak yerli teknoloji geliştirilmesi amacıyla; Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü (BOREN) ve GATE Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş. eşit fonu ve Eti Maden eşgüdümünde yürütülen "Cevher Zenginleştirme Makinesi Geliştirilmesi" projesi 04.07.2014 tarihinde bitirilmiş, Eti Maden Bigadiç Bor İşletme Müdürlüğü tesislerinde kurulan "Kızılötesi Hiperspektroskopik Analiz Tabanlı Pozitif Ayrıştırma İşlevine Sahip Bor Cevheri Zenginleştirme Makinesi"nin test çalışmaları tamamlanmış ve BOREN adına 21.09.2016 tarihinde patent belgesi alınmıştır.

GATE firmasınca üretilen ve mülkiyeti BOREN'e ait olan cihazın bedelsiz olarak ETİ Maden'e devredilmesi için hazırlanan protokol 31/05/2017 tarihinde imzalanmış olup prototip cihazın faal hale getirilmesi yönünde çalışmalar devam etmektedir.

Soru 3:

Almanya Tomra Sorting Solutions firmasından Mayıs 2012 tarihinde temin edilen optik ayırıcının devreye alınarak çalıştırılması sağlanmış mıdır?

Cevap 3:

TOMRA Sorting/Almanya firmasından temin edilen cihazın kurulacağı binanın yapım sürecine bağlı olarak 2013 yılında yapılması planlanan performans testleri 2014 yılı Aralık ayında yapılabilmektedir.

Cihaza uygun cevherin beslenmesi amacıyla yurt içinden temin edilen eleğin binada meydana getirdiği titreşimden dolayı cihaz performans testleri sonrası aktif olarak çalıştırılmamıştır. Eleğin temin edildiği firma, titreşimi gidermek üzere elek ve binada bazı revizyonlar yapmış olup, daha sonra bina ve elekte ilave yeni revizyon işlemleri yapmıştır. Yapılan revizyonlar Nisan 2017'de tamamlanmış olup, titreşim ölçüm ve performans test işlemleri devam etmektedir.